

Certificatieschema Caring Dairy programma

Publicatie van dit schema onder voorbehoud van tussentijdse wijzigingen.

Inhoudsopgave

Doel van het programma.....	3
Toezicht en controle.....	4
Algemene voorwaarden Caring Dairy programma.....	5
Voorwaarden voor deelname	6
Indicatoren.....	7
Blijje koeien	7
Meer gras & biodiversiteit.....	9
Beter klimaat & milieu	11
Maatschappelijk betrokken	13
Klachtenprocedure	13

Doel van het programma

Caring Dairy is een continu verbeter programma. Het doel ervan is om op diverse aspecten op het gebied van de 3 pilaren; diergezondheid en dierwelzijn, gras en natuur, en milieu doorgaand te verbeteren. Blijve koeien, meer gras en beter milieu maar ook maatschappelijk betrokken. Ook in de methode met workshops zit dit aspect. Kennis met elkaar delen en kennis van deskundigen integreren om de bedrijfsvoering verder te optimaliseren. Er kunnen dus regelmatig aanvullingen komen of bijgestuurd worden, zodat het Caring Dairy programma blijft verbeteren en de resultaten van het programma ook. Het is een dynamisch programma.

Het CONO Caring Dairy duurzaamheidsprogramma bestaat uit de volgende onderdelen:

- In het workshopprogramma delen de deelnemers onderling praktijkervaring en vergroten hun kennis op duurzaamheidsthema's.
- Via de belonen-op-resultaat regeling ontvangt de deelnemer jaarlijks een extra beloning wanneer er bovengemiddeld goede resultaten zijn behaald op de duurzaamheids-indicatoren.

 <p>Blijve koeien</p>	<p>Gezonde dieren zijn de basis van een duurzaam melkveebedrijf. Gezonde koeien dragen daarnaast ook bij aan gezonde en kwalitatief goede melk. We streven er naar dat de koeien zolang als de natuur het toelaat buiten kunnen grazen. Koeien die dankzij een goede gezondheid langer meegaan op het bedrijf zijn in veel opzichten duurzaam: dierwelzijn, klimaat, bedrijfseconomisch en het zorgt voor meer werkplezier voor de melkveehouder.</p>
 <p>Meer gras</p>	<p>Grondgebonden, weidegang en een rantsoen met veel gras gaan hand in hand. Een grasrantsoen is de basis voor de smaak en smedigheid van de CONO kaas. Grondgebonden bedrijven met veel grasland en weidegang halen veel eiwit uit eigen gras. Meer eigen voer en input als krachtvoer verlagen horen bij kringlooplandbouw. Een gezonde bodem is een vereiste voor een hoge mate van zelfvoorzienendheid.</p>
 <p>Beter milieu</p>	<p>Het melkveebedrijf is afhankelijk van natuurlijke (hernieuwbare) grondstoffen. Met een goede regionale kringloop kan de uitputting van grondstoffen en de impact op milieu en klimaat verkleind worden. Grondgebonden bedrijven met een goede balans in de koe-mest-bodem-plant cyclus beperken mineralen verliezen.</p>

Toezicht en controle

De controle en toezicht op het programma Caring Dairy is vanwege de verschillende aspecten van het programma via verschillende methodieken georganiseerd, namelijk:

- Ten behoeve van de borging van voedselveiligheid en –kwaliteit heeft CONO Kaasmakers een borgingssysteem en een kwaliteitscontrolesysteem ontwikkeld. In een apart handboek is het CONO-borgingssysteem uitgewerkt. Hierin staan de eisen ten aanzien van kwaliteitscontrole en aanvullende eisen ten aanzien van het ophalen en de uitbetaling van de boerderijmelk. Het CONO borgingssysteem wordt gecontroleerd door een onafhankelijke certificerende instantie (CI).
  - Huidige (CI) > Qlip NV, Zutphen Nederland. Qlip is geaccrediteerd op het gebied van Analyses, Inspecties en Certificering in de zuivelketen in binnen- en buitenland.
- Via machtiging worden zoveel mogelijk gebruik gemaakt van data uit landelijke databases gehaald.
- Datamonitoring door extern adviesbureau (in opdracht van CONO) op aannemelijkheid van data uit de Kringloopwijzer door melkveehouder
- Steekproefsgewijze fysieke controle (5%) op aansluiting ingevoerde data Kringloopwijzer met bedrijfssituatie door ander extern adviesbureau (in opdracht van CONO)
- Interne controle- en monitoringssystematiek door medewerkers van CONO. Dit betreft zowel administratieve als fysieke controles.

Algemene voorwaarden Caring Dairy programma

- Bij inschrijving verklaart de deelnemer zich akkoord met de algemene voorwaarden van het Caring Dairy programma.
- De deelname-premie van €0,75 per 100 kg melk over de geleverde kilogrammen zal iedere maand gelijk met het melkgeld uitbetaald worden.
- De uitbetaling van de resultaatpremie is €0,05 per 100 kg melk per indicator. In totaal zijn er 18 indicatoren. De resultaat-premie is maximaal €0,75 per 100 kg melk. Indien de veehouder in aanmerking wil komen voor de resultaat-premie op de 18 indicatoren van Belonen op resultaat:
  - Deelnemer is zelf verantwoordelijk voor de correcte en tijdige aanvoer van de benodigde gegevens
  - Deelnemer geeft de noodzakelijke machtigingen af aan CONO Kaasmakers
  - Houd zich aan 'Protocol voor bemonstering, partijmeting en analyse' volgens Handreiking Bedrijfsspecifieke Excretie Melkvee
- Indien niet wordt voldaan aan algemene voorwaarden van het Caring Dairy programma neemt het Bestuur van CONO Kaasmakers een besluit over de consequentie, zoals het niet uitkeren van (een deel van) de premie conform de gestelde voorwaarden.
- Bij een onaannemelijke Kringloopwijzer komt de veehouder niet in aanmerking voor de resultaat-premie op de berekende Kringloopwijzer Indicatoren voor het desbetreffende jaar.
- Wanneer de bedrijfsinformatie te laat wordt ingediend is de consequentie ofwel een administratieve korting* ofwel een totaal korting* op de deelname-premie.
- Indien uit de audits blijkt dat er opzettelijk onjuiste gegevens zijn aangeleverd, volgt op de indicatoren die daarbij beoordeeld zijn een sanctie van tweemaal de premie per desbetreffende indicator.
- Jaarlijks vindt er met Raad van Bestuur en de melkveehouder klankbord groep een evaluatie van het Caring Dairy programma plaats. Verbeteringen worden daar waar nodig verwerkt. Elke CONO lid zal opnieuw akkoord moeten gaan met de dan geldende algemene voorwaarden alvorens hij kan deelnemen aan het Caring Dairy Programma.

Voorwaarden voor deelname

Naast het CONO borgingssysteem zijn er specifieke eisen als voorwaarde voor deelname aan het Caring Dairy Programma. Deze zijn hieronder apart beschreven:

Voorwaarden	Definitie	Toelichting borging	Wijze
Stalbezetting	De bezettingsgraad bij de melk- en kalfkoeien is te allen tijde maximaal 100%.	Controle door controlerende instantie (CI)*.	Fysiek
Koe-borstel	Lacterende koeien hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van een deugdelijke roterende koeborstel.	Controle door controlerende instantie (CI)*.	Fysiek
VLOG	GMO-vrij is een verplicht programma. De productie van melk vindt plaats volgens de VLOG-standaard zoals door het Verband Lebensmittel Ohne Gentechnik is opgesteld. Veehouders hebben een geldige (digitaal) ondertekende VLOG-overeenkomst met CONO Kaasmakers. De melkveehouder dient zich te houden aan de voorwaarden zoals omschreven in deze VLOG-overeenkomst.	Controle door controlerende instantie (CI)*. Consequenties bij het niet voldoen: • Aparte melkstream, gescheiden opgehaald en verwerkt; • Een boete ter hoogte van € 1,- per 100 kilogram melk en ontvangen de GMO-vrij premie niet.	Fysiek
Glyfosaatvrij	Veehouders gebruiken geen glyfosaat ten behoeve van de teelt van voedergewassen gras en maïs voor rundvee. Toepassing van glyfosaat is niet toegestaan bij: • Doodspuiten vanggewas; • Graslandvernieuwing. Toepassing van glyfosaat is wel toegestaan bij: • Bij landverhuur/gebruik voor akkerbouw en/of bollenteelt. Er wordt in ieder geval een wachttijd van 8 maanden in acht genomen tussen de toepassing van glyfosaat en het opnieuw oogsten van een voedergewas voor rundvee. Er zijn geen restricties ten aanzien van glyfosaat bij de aankoop van krachtvoer, ruwvoer en stro.	Controle door controlerende instantie (CI)*. Consequenties bij het niet voldoen: • Aparte melkstream, gescheiden opgehaald en verwerkt; • Extra kosten worden in rekening gebracht ter hoogte van € 1,- per 100 kilogram melk, voor een periode van 8 maanden. • Geen uitbetaling van indicator 17 (Gewasbescherming)	Fysiek

* CI = Qlip

Indicatoren

De onderstaande 18 indicatoren zijn kengetallen die horen bij een duurzame melkveehouderij. Deze zijn opgesteld met het oog op de CONO onderscheidenheid, de sectordoelstellingen en met een blik op toekomstige gewenste ontwikkelingen.

Blijve koeien

Indicatoren	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
1. Weiden melkvee	≥ 180 dagen OF ≥ 1440 uur	De melkkoeien hebben op jaarbasis in ieder geval 180 dagen of 1440 uur geweid. Aan 180 dagen weidegang worden voor de extra 60 dagen (bovenop de 120/6) geen minimaal aantal uren per dag gesteld.	Digitale weidegangkalender melkvee van CONO (op Z-net) en Kringloopwijzer.	Controle volgens de eisen van de Stichting Weidegang. Aanvullende controle door CONO weidegangcontroleurs	Fysiek
2. Weiden jongvee	≥ 120 dagen	De veehouder kan zelf een keuze maken welke leeftijdsgroep weidegang krijgt aangeboden (kalveren of pinken). Uitgangspunt is dat iedere vaars voor afkalven minimaal 120 dagen heeft geweid. Dat geldt voor het jongvee op het eigen bedrijf, maar ook voor extern gehouden jongvee.	Digitale weidegangkalender jongvee van CONO (op Z-net) en Kringloopwijzer	Controle door CONO weidegangcontroleurs	Fysiek
3. Gesloten bedrijf	Geen aanvoer rundvee	Geen aanvoer van rundvee. Uitsluitend voor deelname aan veekeuringen en infrequente aankoop van dekstier geldt een uitzondering. Ook voor een veterinaire eenheid met een jongveeopfokker wordt een uitzondering gemaakt.	Via machtiging I&R** en Kringloopwijzer	Aan de hand van de I&R-registratie van het bedrijf controleren of er dieren zijn aangekocht. Controle door controlerende instantie (CI)*.	Administratief

* CI = Qlip

** I&R = Identificatie en registratie van runderen.

Indicatoren	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
4. Gezonde kalveren	≤ 15% kalversterfte	Het kalversterftcijfer over het kalenderjaar is lager of gelijk aan 15%. Het percentage wordt volgens de landelijke rekensystematiek vastgesteld. Op verzoek van de veehouder, indien toekend door cie BOR, kunnen eenjarige cijfers vervangen worden door driejaren gemiddelden	Via machtiging GD*	Controle door controlerende instantie (CI).	Administratief
5. Levensduur	≥ 6 jaar	De gemiddelde leeftijd van de afgevoerde melkkoeien is minimaal of gelijk aan 6 jaar. De veehouder kan hierbij kiezen tussen de score voor het afgelopen jaar en de gemiddelde score van de afgelopen drie jaar.	Via machtiging I&R**	Controle door controlerende instantie (CI).	Administratief
6. Diergeneesmiddelen	≤ 2 dd/dj	Het gemiddelde antibioticagebruik over het kalenderjaar is lager of gelijk aan 2 dd/dj. Op verzoek van de veehouder, indien toekend door cie BOR, kunnen eenjarige cijfers vervangen worden door driejaren gemiddelden	Via machtiging MediRund***	Controle door controlerende instantie (CI).	Administratief

* GD = Gezondheidsdienst voor Dieren

** I&R = Identificatie en registratie van dieren

*** MediRund = Database voor de centrale registratie van antibiotica in de rundersector

Indicatoren	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
7. Gras in rantsoen	≥ 15% vers gras OF ≥ 60% inclusief graskuil	Aandeel vers gras in het rantsoen is gemiddeld meer dan 15% OF Meer dan 60% aandeel gras in het totale rantsoen. Op basis van droge stof over het hele jaar.	Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Beoordeeld in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief
8. Eiwit eigen land	≥ 65%	Meer dan 65% eiwit van eigen land.	Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend volgens de definitie van grondgebondenheid. Beoordeeld in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief
9. Krachtvoer en bijproducten	≤ 25 kg krachtvoer /100 kg meetmelk EN ≤ 30 kg krachtvoer en bijproducten /100 kg meetmelk	De krachtvoergift is ≤ 25 kg/100 kg meetmelk EN krachtvoer inclusief bijproducten (in kg droge stof) ≤ 30 kg/100 kg meetmelk Het krachtvoergebruik wordt gecorrigeerd voor het verbruik van jongvee en/of overige op het bedrijf aanwezige dieren.	Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Beoordeeld in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief

Indicatoren	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
10. Agrarisch Natuurbeheer	≥ 5% areaal	Minimaal 5% van het totale bedrijfsareaal wordt ingezet voor actief agrarisch natuurbeheer. Inclusief pachtgronden met beheerpakketten. Natuurcontracten: - SNL, ANLB, BMM pakketten; - Pachtovereenkomsten met aanvullende beheersmaatregelen; - Andere natuurbeheer contracten; - Indienen van een bedrijfseigen (agrarisch) natuurplan.	Vragenlijst middels duurzaamheidsmonitor Check met gegevens uit de Kringloopwijzer, alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Veehouders die hun agrarisch natuurbeheer en landschapselementen via het lokale Agrarisch Collectief hebben laten registreren en een machtiging afgeven voor deze gegevens, voldoen automatisch. Controle door de CONO Kaasmakers.	Administratief
11. Blijvend grasland	≥ 50% areaal	Minimaal 50% van het totale bedrijfsoppervlakte is blijvend grasland. Conform registratie en definitie blijvend grasland van gecombineerde opgave/RVO	Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Beoordeeld in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief

Indicatoren	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
12. Groene stroom en laag energieverbruik	100% groene stroom EN ≤ 6 kWh/100 kg meetmelk	Inkoop van groene elektriciteit en/ of het gebruik van eigen opgewekte elektriciteit. Verbruik melkveetak is de totale levering in kWh minus het privéverbruik en exclusief evt. neventakken. Indien het totaalverbruik boven de 6 kWh/100 kg melk ligt dan kan het verbruik van de neventakken met tussenmeters aantoonbaar gemaakt worden om toch de norm van ≤ 6 kWh te behalen.	Energienota en/of check met gegevens uit de Kringloopwijzer. Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Beoordeeld in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief
13. Eigen energie	≥ 25% opwekken	Minimaal 25% van de elektriciteit t.o.v. totaal elektraverbruik wordt op het bedrijf zelf opgewekt. Totale productie wordt gedeeld door het totale verbruik van het bedrijf zoals hierboven gedefinieerd en inclusief neventakken. Opwekking van energie op het bedrijf, geregistreerd in een aparte BV, telt niet mee.	Energienota en/of check met gegevens uit de Kringloopwijzer. Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Beoordeeld in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief

Indicatoren	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
14. Broeikasgas-emissie	≤ 120 kg CO ₂ eq/100 kg meetmelk OF 10% reductie	Een emissie van maximaal 120 kg CO ₂ equivalenten per 100 kg melk (1200 gr. CO ₂ eq/kg melk). 2019 is het referentie jaar: het doel is 10% reductie in 2021 ten opzichte van 2019. Voor veengronden is een omrekenfactor ingebouwd. Hierbij wordt uitgegaan van 350 gram CO ₂ eq per kg melk voor elke %-aandeel veengrond van het bedrijfsareaal.	Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Berekening en beoordeling in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief
15. N-bodemoverschot	≤ 150 kg N/ha	Minder of gelijk aan 150kg stikstofbodemoverschot per hectare. Voor veengronden is een omrekenfactor ingebouwd. Hierbij wordt uitgegaan van: 1,99 kg N/hectare voor elke %-aandeel veengrond van het bedrijfsareaal.	Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Berekening en beoordeling in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief
16. Ammoniak-uitstoot	≤ 75 kg NH ₃ /ha	Minder of gelijk aan 75 kg ammoniak per hectare ammoniakuitstoot.	Machtiging centrale database KLW. Alleen cijfers uit aannemelijke Kringloopwijzers tellen mee.	Kengetal wordt in de Kringloopwijzer berekend. Beoordeeld in een samenwerking met een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise.	Administratief

Indicatoren	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
17. Gewasbescherming	≤ 250 milieubelastingspunten EN Glyfosaat-vrij	De milieumeetlat score is lager of gelijk aan 250 milieubelastingspunten en er wordt geen glyfosaat gebruikt ten behoeve van de teelt van voedergewassen.	Vragenlijst middels milieumeetlat.	Kengetal wordt door een externe cijferverwerkers met inhoudelijke expertise berekend.	Administratief

Maatschappelijk betrokken

Indicator	Doelstelling	Definitie	Borging	Toelichting borging	Wijze
18. Bedrijf staat open voor maatschappij	≥ 100 unieke bezoekers OF Een maatschappelijke neventak	Gericht op bezoekers van buiten de sector. Het openstellen van het bedrijf kan via open dagen, ontvangen van bezoekers, zorgtak, boerderijwinkel, recreatie, enz. OF het hebben van een maatschappelijke neventak op het bedrijf zoals: zorglandbouw, boerderijwinkel, (dag)recreatie, overnachtingen, educatie, kinderopvang	Vragenlijst middels duurzaamheidsmonitor	Bewijslast ligt bij de veehouder: gastenboek, website, facebook, emailcontact tussen bezoeker(sgroep) en veehouder. Controle door de CONO Kaasmakers.	Administratief

Klachtenprocedure

De veehouder kan gebruik maken van de klachtenprocedure zoals vastgelegd is in de praktijkregelingen van CONO Kaasmakers. De klachtenprocedure t.a.v. de Caring Dairy resultaat-premie is onderdeel van het borgingsprotocol van belonen op resultaat. Ingeval van ongegrondverklaring van de klacht heeft de veehouder de mogelijkheid om de klacht te laten behandelen door een onafhankelijke bezwarencommissie van PartiCo. Het oordeel van deze bezwarencommissie is een bindend besluit. De klacht of het bezwaar dient binnen zes weken na vaststelling van de resultaatpremie schriftelijk te worden ingediend bij de afdeling Caring Dairy.